voorstel

Zwolle

Raadsbrief

Datum 6 november 2024

Onderwerp	Regeling opvang ontheemden Oekraïne
Versienummer	1
Portefeuillehouder	Dorrit de Jong

Samenvatting
Het Rijk heeft besloten dat volwassen ontheemden uit Oekraïne met inkomsten of uitkering die in de gemeentelijke opvang verblijven daarvoor een eigen bijdrage gaan betalen. De “Regeling opvang ontheemden Oekraïne” (RooO) en de “Bekostiging regeling opvang ontheemden Oekraïne” (BooO) zijn gewijzigd om dit mogelijk te maken. De beleidsregel wordt per 1 december 2024 van kracht waardoor de eigen bijdrage per 1 januari 2025 wordt opgelegd.

Bijlagen
Beleidsregels ontheemden Oekraïne 2024

Openbaarheid
☒ Openbaar
☐ Geheim

Wij stellen u voor kennis te nemen van:
Kennis te nemen van de beleidsregel eigen bijdrage voor ontheemden uit Oekraïne.

Datum 6 november 2024

Inleiding

Via deze raadsinformatiebrief informeren wij u over het besluit van het kabinet om een eigen bijdrage te innen bij ontheemde Oekraïners die in een gemeentelijke opvanglocatie verblijven en die inkomsten ontvangen.
De oorlog in Oekraïne heeft geleid tot een grote stroom vluchtelingen die deels in Nederland terecht zijn gekomen. Ook Zwolle vangt ontheemde Oekraïners op. Naast een dak boven hun hoofd, hebben deze mensen geld nodig voor dagelijkse uitgaven, het zogenaamde leefgeld. Zwolle verstrekt het leefgeld aan Oekraïners die binnen de gemeentegrens verblijven.

Ook andere groepen vluchtelingen in Nederland betalen een eigen bijdrage als zij een inkomen hebben. Deze regeling is een wettelijke verplichting voor gemeenten en wordt overal in Nederland ingevoerd. Door dit besluit te nemen worden vluchtelingen met verschillende juridische statussen gelijk behandeld en uitvoering gegeven aan het Rijksbesluit dat volwassen ontheemden uit Oekraïne met inkomsten of uitkering die in de gemeentelijke opvang verblijven daarvoor een eigen bijdrage gaan betalen.

Kader

1. Tijdelijke wet opvang ontheemde Oekraïners (TwooO)
2. Regeling opvang ontheemden Oekraïne (RooO)
3. Bekostiging regeling opvang ontheemden Oekraïne (BooO)
4. Algemene wet bestuursrecht (Awb)

Kernboodschap
Eigen bijdrage vaste lasten ontheemde Oekraïners met een inkomen
De (financiële) verstrekkingen zijn bedoeld voor ontheemden die niet zelf in het levensonderhoud kunnen voorzien. In de praktijk blijkt dat veel Oekraïners via betaalde arbeid (deels) in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien. Om die reden heeft het kabinet besloten om een eigen bijdrage in te voeren voor ontheemde Oekraïners met inkomsten die in een gemeentelijke opvanglocatie verblijven.

Concreet betekent dit dat een eigen bijdrage wordt gevraagd als tegemoetkoming voor de kosten van opvang. Dit betreft een financiële bijdrage in de voorzieningen die op de gemeentelijke opvanglocatie worden aangeboden, zoals nutsvoorzieningen en gemeentelijke heffingen. De bijdrage bedraagt € 105,- per meerderjarige ontheemde met inkomsten met een maximum van € 210,- per gezin per maand. De voorwaarden en de hoogte van de bedragen zijn landelijk vastgesteld.

Maatschappelijk draagvlak & participatie
Het Rijk vindt het redelijk dat ontheemden die kunnen bijdragen aan de kosten, dit ook doen. Dit is een reactie van het Rijk op signalen van gemeenten en om draagvlak voor de opvang van ontheemden te behouden.

Communicatie
De in Zwolle in een opvanglocatie woonachtige gevluchte Oekraïners worden rond december 2024 per brief geïnformeerd. Daarnaast worden voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd op de opvanglocatie.

Datum 6 november 2024

Financiën
De ontvangen eigen bijdragen zullen in mindering worden gebracht op het budget voor het leefgeld. Mochten er voldoende inkomsten zijn dan wordt ook een bijdrage gevraagd voor de woonlasten. De uitvoeringskosten hiervan worden vergoed.
Vanaf 1 januari 2025 ontvangen gemeenten een lagere bijdrage voor de uitvoering van de RooO. Of de eigen bijdrage van werkende Oekraïners voldoende is om de verlaagde RooO te compenseren wordt op dit moment uitgezocht. In december 2024 wordt in het college een voorstel ingebracht wat enerzijds aangeeft wat er nu bekend is over de verlaging van de RooO en anderzijds geeft het duiding aan de financiële gevolgen voor de gemeente Zwolle.
De VNG heeft in een petitie van 5 november 2024 haar zorgen hierover aan het Rijk uitgesproken.

Risico's
Er zijn geen risico's verbonden aan het innen van de financiële bijdrage.

Vervolg
Rond 1 december 2024 ontvangt iedere Oekraïner een brief met informatie over de gewijzigde RooO en kan men deelnemen aan een voorlichtingsbijeenkomst. Vanaf 1 januari 2025 vindt de inning van de eigen bijdrage plaats.

Openbaarheid
Deze brief is openbaar.

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer